

Schurfft

Synoniem: **Scabiës**

Wat is het?

Schurfft is een sterk jeukende huidafwijking die wordt veroorzaakt door een kleine mijt, *Sarcoptes scabiei*. Deze mijt leeft in het oppervlakkige deel van de huid en graaft daar kleine gangetjes. De jeuk wordt veroorzaakt door een reactie van het lichaam tegen de mijt en haar eieren.

Hoe ziet het eruit?

Het belangrijkste kenmerk van schurfft is ernstige jeuk. De uiterlijke kenmerken van een schurfftinfectie bestaan uit de typische zeer kleine gangetjes in de huid die met het blote oog waarneembaar zijn. Omdat de schurftmijt zich het liefst ophoudt in huid in de lichaamsplooiën kunnen de gangetjes daar het best worden gevonden. Schurfft wordt vrijwel nooit in het gezicht of op het behaarde hoofd gezien. Typische plekken waar schurfft gevonden kan worden zijn:

- tussen de vingers
- polsen
- oksels
- billen
- penis

Vooral in de oksels en de billen worden in plaats van gangetjes ook wel rode jeukende bulten gezien. Bij kleine kinderen zijn de gangetjes niet altijd het meest opvallend. Bij hen is er vaker sprake van rode bultjes die over het hele lichaam kunnen voorkomen. Vooral in deze gevallen wordt een schurfftinfectie nog wel eens aangezien voor eczeem of galbulten.

Hoe kom je eraan?

De schurftmijt wordt alleen overgedragen na intensief contact tussen mensen. Alleen de hand schudden van een schurftdrager bijvoorbeeld, is onvoldoende om de mijt op te lopen. Soms vindt besmetting plaats door te slapen in bedden met ongewassen beddegoed waarin eerder een met schurfft besmet persoon heeft gelegen. Schurfft heeft verder niets te maken met een slechte hygiëne. Er kan soms een periode van enkele weken liggen tussen de besmetting en het ontwikkelen van de eerste klachten.

Hoe wordt schurfft vastgesteld?

In typische gevallen kan uw arts de diagnose 'op het oog' stellen. Wel zal steeds worden geprobeerd om de schurftmijt ook daadwerkelijk aan te tonen. Dit gebeurt door met een mesje of een klein scherp lepeltje een gangetje leeg te schrapen en het geogste materiaal vervolgens onder de microscoop te onderzoeken (zie foto).

Hoe kom je eraf?

Er zijn verschillende anti-schurft crèmes die op voorschrift van een arts verkrijgbaar zijn bij de apotheek. Dit zijn:

- benzylbenzoaat smeersel
- permitrine crème
- (*lindaan smeersel, dit middel is echter sinds 1 januari 2008 in Europa verboden*)
- tegenwoordig is het mogelijk schurft te behandelen met tabletten *ivermectine*. Door de meeste dermatologen wordt deze behandeling gereserveerd voor die gevallen waarbij de zalf onvoldoende werkt.

Er zijn een aantal belangrijke regels om de behandeling succesvol te laten verlopen:

- om herbesmetting te voorkomen moeten alle huisgenoten van een schurftdrager worden meebehandeld met de crème.
- de huid moet zorgvuldig worden ingesmeerd volgens het voorschrift.
- extra aandacht moet besteed worden aan de nagels: door krabben kunnen mijten of eieren onder de nagels gekomen zijn. De crème moet daarom met een zacht borsteltje ook onder de rand van de nagel worden gebracht.
- De kleding, het beddegoed en evt. knuffeldieren dienen zo mogelijk gewassen te worden. Kleding die niet gewassen kan worden moet langdurig in de buitenlucht gehangen worden (tenminste 24 uur).
- Voor kleine kinderen en zwangeren gelden speciale regels. Zo wordt lindaan nooit voorgeschreven aan zwangeren en kleine kinderen vanwege mogelijke ernstige bijwerkingen (lees voor het gebruik altijd goed de bijsluiter van het geneesmiddel!).

Tegenwoordig is het ook mogelijk om de scabiës te bestrijden met tabletten. Ivermectine is effectief in een éénmalige dosis. Het middel wordt alleen voorgeschreven als de besmetting met schurft ook daadwerkelijk door microscopisch is aangetoond. Ivermectine wordt vooralsnog niet vergoed.

Wat zijn de vooruitzichten?

Door de behandeling worden de schurftmijten en haar eieren gedood. De jeuk verdwijnt geleidelijk na een succesvolle behandeling. Pas als alle dode mijten en eieren door de voortdurende vernieuwing van de huid zijn afgestoten, is de jeuk geheel verdwenen. Dit kan enkele weken duren.

Indien na deze periode de jeuk blijft bestaan of wanneer er nog nieuwe gangetjes ontstaan is de behandeling waarschijnlijk niet afdoende geweest. Een herhaling van de behandeling is dan aangewezen. Wanneer de schurftinfectie in eerste instantie niet bewezen werd met microscopisch onderzoek moet bij persisteren van de klachten ook nog de mogelijkheid van een verkeerde diagnose overwogen worden.